

Madonna's MADONN nomadische

MADONNA

reis naar het licht

De eerste zinnen op Madonna's nieuwste CD Ray of Light luiden:

I traded love for fame/Without a second thought/

It all became a silly game/Some things cannot be bought

Waar is de 'material girl' van vroeger gebleven?

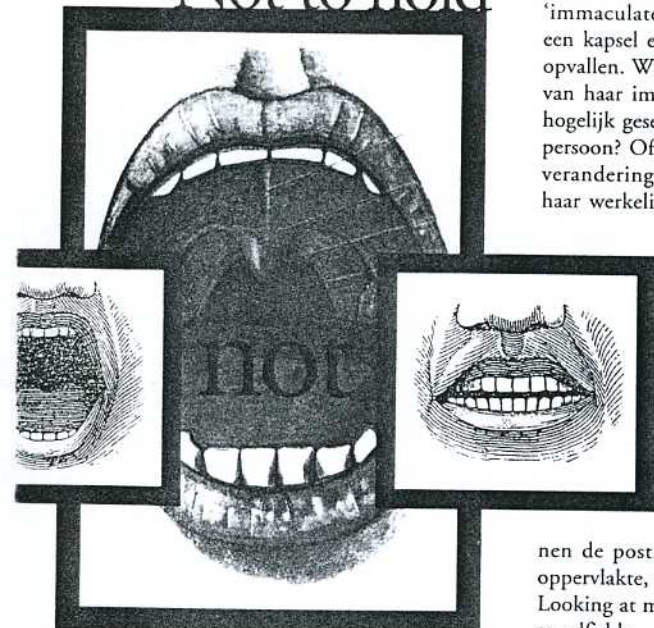
Het lijkt er sterk op dat Madonna de materie heeft

ingeruild voor de mystiek. Het boegbeeld van de

postmoderne stijl heeft namelijk haar innerlijke zelf ontdekt. Doit schreef ik dat Madonna geen 'waar ik' had, dat haar kracht er juist in lag de leegte achter het mysterie Vrouw te onthullen. Nu Madonna moeder is geworden (en net als bij haar hemelse naamgenoot doet de vader er niet toe; hij is tenminste al snel na de conceptie uit beeld verdwenen, met een goede financiële regeling overigens), blijkt haar vrouwelijke zelf toch te bestaan en zelfs een peilloze diepte te hebben. Heb ik mij indertijd vergist? De nieuwe Madonna studeert Sanskriet, praktiseert Zen yoga en flirt met het Boeddhisme en de Kabbala, de mystieke Joodse traditie. Madonna heeft zich ontwikkeld van materieel naar spiritueel.

[Madonna, esoterica en de 'return of the real']
door Anneke Smelik

I have been told
you're to have
Not to hold

Not to hold
Not to hold
Not to hold

Van materieel naar spiritueel

In haar nieuwste transformatie heeft Madonna zich een haast onzichtbare persoonlijkheid aangemeten, vergeleken met de 'in your face' lichamelijke van haar vroegere video's. De Madonna van *Ray of Light* is volgens de pers 'immaculately understated'; ze pakt uit met een kapsel en een look die allesbehalve willen opvallen. Werkt zij inderdaad aan de vervaging van haar imago, aan de verdwijning van haar hogelijk geseksualiseerde en ooit omnipresente persoon? Of moeten we haar laatste gedaanteverandering begrijpen als de onthulling van haar werkelijke zelf? Hoe past haar incarnatie

van spirituele wijsheid in de eigenzinnige feministische praktijk die ze vanaf het begin van de jaren tachtig voerde? En hoe kunnen we haar spirituele verdieping begrijpen bin-

nen de postmoderne esthetiek van snelheid, oppervlakte, fragmentatie en pastiche? Looking at my life/It's very clear to me/ I lived so selfishly

Madonna's gebit

In het tekstboekje bij de cd *Ray of Light* zitten prachtige foto's van Madonna, gefotografeerd door Mario Testino. Hij fotografeerde Madonna onlangs ook voor Vanity Fair, samen met haar dochttertje Lourdes Maria, in het dagelijks leven Lola genoemd. Madonna heeft voor de zoveelste keer weer eens een heel nieuw uiterlijk. Ze is een rijpe vrouw, met donkerblonde krullen, kraaienvoetjes en een hartelijke lach. Een sympathieke vrouw met een warme uitstraling. Testino is een bijzondere fotograaf die onverwachte kwaliteiten van de gefotografeerde subjecten naar boven haalt. Hij is een van de laatste fotografen die een reeks foto's van Prinses Diana maakte voor hetzelfde Vanity Fair, vlak voor haar dood. De foto's zitten dicht op de huid van beide diva's, maar behouden tegelijkertijd een respectvolle

afstand. Hoe Testino het precies doet weet ik niet, maar hij omringt de vrouwen met een etherisch halo: Diana en Madonna stralen; ze schitteren. Ze zijn omringd door licht, maar het licht lijkt ook van binnenuit te komen. Ze zien er beiden dromerig uit, warm, verliefd, stralend van geluk en van zelfvertrouwen. Ze zijn op hun gemak, volledig zichzelf. Ze zien er zo echt uit, zo dichtbij en vertrouwd. En zo mooi. Engelachtig haast. Die engelachtige aanblik doet bij Diana in retrospectief haast zeer. Alsof ze al op weg was naar gene zijde.

Gelukkig is er bij Madonna meer lichamelijke aanwezigheid aanwezig. Haar borsten zijn naakt onder

een transparante jurk. Maar het meest onthullend is de foto waarin Madonna haar hoofd achterover werpt, met haar mond wijd open in vreugdevolle extase. De foto geeft de kijker een directe blik in

haar mond. En ik kan het niet helpen, maar ik ben zo geboeid door haar gebit. Het is een foto die bij verschillende artikelen in kranten en tijdschriften is afgedrukt. Met een klein verschil: de kiezen zijn niet getouchéerd zoals in het tekstboekje van de cd. De kiezen aan de binnenkant zijn onregelmatig, met vullingen en zwarte gaten. De paintbox is er hier niet over heengegaan. Het is een onverwachtse blik in een innerlijke holte van Madonna. Het is alsof er een scheur is ontstaan in haar perfecte beeld. We kregen nooit meer van Madonna te zien dan wat zij ons toestond te aanschouwen. Die volmaakte beheerste uiterlijkheid beperkte zich altijd tot de buitenzijde: de glanzende textuur van een perfect oppervlak. Zou het zo zijn dat, nu zij ons een spirituele blik in haar binnenste werpt, de controle over haar beeld niet langer volledig is? In dat geval is dit detail van een onvolmaakt gebit te duiden als 'the return of the real'; het lichaam dat ontsnapt aan de controle van een heersende geest; het beeld dat verbreekt nu de wereldse hechtingen zijn losgelaten. Het verwijst naar imperfectie, naar de kwetsbaarheid en zelfs sterfelijkheid van het

